

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 10.—, za ino-
semesno D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inacrat po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 275.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilski
račun št. 11.757.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Reprograf ne sprejema.

TABOR

Naslov

Maribor, nedelja 30. novembra 1924.

Leto: V. — Številka: 275.

Zamotan položaj v Egiptu.

PARIZ, 28. nov. Brzojavne zveze s Su-
danom so prekinjene. Vojaške oblasti v
Kairu vzdržujejo zveze s Chartumom po-
tem radiotelegrafije. Položaj je zamo-
tan, vendar pa pravijo, da ne daje povi-
da k vznemirjenju.

Obtožilno gradivo proti Radiću pri- pravljeno.

Radić naj odgovarja po zakonih naše države. — Težki delikti. — Ko bodo razde-
ljene kandidature, se bo vlada bavila z Radićem.

BEOGRAD, 29. novembra. "Politika",
ki v današnji številki objavlja, da je vla-
da v splošnem že pripravila obtožilni
materijal proti Radiću, prinaša tudi raz-
govor svojega dopisnika z nekim članom
vlade, ki je med drugim izjavil sledeče:

Ministri so v svojih volilnih govorih
že ponovno naglašali, da bo vlada upora-
bila zakon zoper vsakogar, kdor ga krši,
torej tudi zoper Radića. Voditelj krogi-
stranke je storil neštevilna dejanja, ki
so po naših zakonih kaznjiva, med njimi
tudi delikte, ki je zanje določena smrtna

kazen. Ves material je že preiskala in
proučila posebna komisija. Če ne bo so-
dišče našlo v tem zadostnega materiala
za uporabo zakona, bo vlada poskrbela
za druge ukrepe. Dalje je član vlade iz-
javil, da doslej novoimenovani uradniki
še niso nastopili svojih mest in da tudi
kandidature niso postavljene v vseh kra-
jih definitivno, tako da bo vlada šele po
zaključku prvih volilnih priprav nasto-
pila v smislu zakona proti Radiću in to-
varšem.

Razkritja o pripravah naših komunistov.

Kaj ve povedati beograjski urad Mednarodne lige o načrtih balkanskih komuni-
stov in njihovih zaveznikov.

BEOGRAD, 29. nov. Tukajšnji urad
Mednarodne lige za boj zoper III. inter-
nacionalno je izdal komuniké o delova-
nju komunistov v naši državi. Po ugotov-
itvah tega urada je dunajski Balkanski
komitej prava pravcata komunistična po-
družnica za Balkan. Njegovo delovanje
se razteza v treh smereh: 1. Razširjenje
komunistične propagande s pripravljani-
jem pobun; 2. kar največje poglobljanje
narodnega sovraštva med Srbi in
Hrvat, Srbi in Macedonci ter Srbi in
Bolgari; 4. izigravanje in hujškanje ka-
toličanov proti pravoslavim. V poslov-
nem odboru komiteja sedita Bolgara Ra-
kovski in Kolarov. Emisar moskovske
vlade je Zaltli, šef propagandnega urada
pa je glavni urednik lista. "La fédération
balkanique" Horlakov. V tem uradu
je tudi sedež kmečke internacionale, v
kateri se nahajata voditelja kmečkih

strank Hrvat Radić in Romunce Lupu.
Kakor znano, sta obe stranki s svojima
voditeljema vred zdrveli pod oblast kme-
čke internacionale.

V Beogradu se skriva poseben rez-
ident moskovskega komiteja, ki ima neke-
ga delegata kot pomočnika. Ostali a-
genti delujejo v posameznih strankah in
v vojski. Rezident in komitej razpolaga-
ta z ogromnimi denarnimi svotami. V
Zagrebu obstoji posebna organizacija, ki
nadzoruje tudi Radićevo delovanje in
posreduje stike med jugoslov. komunisti
in hrvatskimi separatisti. Za priprav-
ljanje posameznih pobun so določene vi-
soke denarne svote. Ker je tudi Albanija
priznala sovjetsko Rusijo, biva v Tirani
posebna delegacija, ki ima tudi vojaške-
ga delegata, kateri pomaga oboroževati
kačake za boj proti naši državi.

Sovjetski odgovor Angliji.

Ruska vlada o pismu Zinovjeva. — Bajke o neodvisnosti sovjetske vlade od III. in-
ternacionalne.

LOONDOON, 28. nov. Danes je bil v
Foreign Office izročen odgovor sovjets-
ke vlade na znane note, ki jih je odpo-
slala Baldwinova vlada Moskvi. V prvi
noti izjavlja Rakovski, da sovjetska vlada
zelo obžaluje odklonitev splošne trgo-
vinske pogodbe, ki sta jo dne 8. avgusta
sklenili vladi obeh držav. V drugi noti
opozarja Rakovski, da je pod prejšnjo
vlado posebna komisija, ki ji je bilo po-
verjeno, da prouči vprašanje pristnosti
Zinovjevega pisma, ugotovila, da ni ni-
hče videl izvirnika. Vsled tega je javno
mnenje vsega sveta smatralo, da je pi-
smo Zinovjeva brez dvoma ponarejeno.

Sovjetska vlada ne more biti ravnodušna
napram takim trditvam in obžaluje, da
se britanska nota z dne 21. novembra iz-
ogiblje direktnemu odgovoru na predlog,
da naj o stvari odloči posebno razsodi-
šče. Dalje se v nti zatrjuje, da je inter-
nacionalna politično in upravno popolno-
ma nezavisna od sovjetske vlade. Rakov-
ski sklepa noto z izjavo, ki mu jo je spo-
ročila sovjetska vlada, da bo ruska vlada
lojalno izpolnila vse obveznosti, ki jih je
vzela nase in da se bo tudi v bodoče dr-
žala načela vzajemnega upoštevanja
lastnih in tujih interesov.

Dr. Šurmin v Zagrebu.

BEOGRAD, 29. nov. Minister Šurmin
in državni podtajnik Wilder sta danes
odpotovala v Zagreb. Dr. Šurmin se bo v
Zagrebu sestal z zastopniki pridobitnih
krogo. Danes je sprejel odposlanstvo za-
grebske trgovke in obrtne zbornice s
predsednikom Arkom na čelu. Govorili so
o carinskih tarifih in o otvoritvi zagreb-
ške podružnice državne hipotekarne ban-
ke, kakor tudi o kreditih trgovcem in in-
dustrijcem ter o trgovskih pogajanjih z
Madžarsko in Italijo.

Davidovičev neuspeh z Nemci.

BEOGRAD, 29. nov. Pogajanja med
Davidovičevimi demokrati in Nemci gle-

de skupnega nastopa v Bančevu, Veliki
Kikindi in Velikem Bečkereku so se raz-
bila. V teh okrajih bodo Nemci postavili
samostojne liste.

Borza.

CURH, 29. nov. (Izv.) Sklepní tečaj.
Pariz 27.93, Beograd 7.50, London 23.98,
Praga 15.55, Milan 22.50, Newyork 517.80,
Dunaj 0.007285.

ZAGREB, 29. nov. Pariz 374—375, Švica
1329—1331, London 318.90—319, Berlin 16.30
—16.75, Dunaj 0.0971—0.0973, Praga 206.60
—206.75, Milan 298.45—299, Newyork 68.60
—68.75.

Praznik ujedinenja.

Maribor, 29. nov.

Prvi december — krstni dan nove dr-
žave — slavimo v znamenju zastav, maš
zahvalnic in parad. Toda to so zgolj de-
koracija. Tako se je dogajalo tudi v
prejšnji državi; mnogokje so ostali celo
cilindri isti.

Več ko vse to je zavest, katera mora
tega dne popolniti slehernega, ki stoji
na naših tleh in ki ima duševno oko, da
z njim premeri obzorja in vidi v nepre-
trgani črti preteklost in sedanjost. Za-
vest, da obstoji neka železna sila, ki če-
sto proti volji ogromne večine ljudi pre-
ustvarja družbo in vsiljuje ljudem nove
življenjske pogoje, nove smeri gospodar-
skega, političnega in duševnega razvoja.

Ta železna sila, ki je združila Avstro-
Ogrko in kljub vsem oviram ustvarila
nove države na njenih razvalinah, je po-
ložila naši državi tiste betonske temelje,
ki jih ne bo mogel razmajaati nihče drugi
kot ona sama — sila zgodovinskega raz-
voja.

Odveč bi bilo govoriti o pomenu uje-
dinjenja, o bodočnosti naše države. Vse
to so večalimani premlačene publike, ki
ne zažigajo več. Pomen ujedinenja, nu-
nost, ki je združila jugoslovanska plemen-
na v eno celoto, v socialno in politično
edinico, koja jim daje enoten pečat na
znotraj in na zunaj — ne zavisi od starih
čustev in trenutnega razpoloženja. Zakaj
moralo je biti tako, ko je napočil prvi
čas! Naša dolžnost je, da se ne mudi-
mo na poti naprej z besedičenjem o po-
menu tega dejstva, ali o veljavnosti in
neveljavnosti podpisov na kaki listini.
Mi smo bili tisočletja igračka zgodovine,
velika žoga, ki so jo metali močnejši po
balkanskih planjavah in po alpskih do-
linah. Zdaj je prišel čas, da spoznamo sa-

mega sebe, da združimo naše moči in si
ustvarjamo bodočnost. Se bo prijel vi-
har dogodkov, ki ne bodo v naši moči; še
nas bodo skušali suniti kot žogo in nam
odreči pravico, da bodimo narodna indi-
vidualnost med individualnostmi. Vzlic
vsem pacifističnim poskusom še niti iz-
daleč ni zaključena prva doba človeštva,
ki e imenuje doba boja. Na boje moramo
biti pripravljeni!

Čas je najboljši zaveznik onih, ki so
bistrega duha spoznali, kam grdo pota
tega, kar je bilo začeto dne 1. decembra
1918. Čas izravnava vsa nasprotja, ki
nastajajo po nujnih zakonih družabnega
razvoja iz tekme med silami progressa in
reakcije, iz kolizije sredstevnih in sredo-
žnih smeri, kakor se uveljavljajo v ce-
lotnem socialnem življenju. Z večjo roko,
diže sledove nam beleži zgodovina drugih
narodov, bo čas izrezal grojne rane in
zaselil organizem, ki je sicer zdrav in
krepak.

Cavourov in Mazzinijev duh, duh uje-
dinjenja, duh širokega obzorja, je pre-
magal odpor drobnih partikularistov, ki
so bili v strahu, da nov veter ne prezrači
ozkih pokrajinskih stavb Italije. Tudi v
Jugoslaviji se ima dobojevali boj med
partikularizmom in državo, med prošlostjo
in bodočnostjo, katere temelje je po-
ložila zgodovina sama, ko nam je odprla
vrata v svobodo. Mogoče je, da se bodo
menjavale oblike, to pa, kar se je položi-
lo pred šestimi leti, ostane tako dolgo
trdno in neomajno, dokler bo v nas do-
volj vsvarjajoče volje, težnje po svobo-
di in stremljenje, da uveljavimo našo
nacionalno individualnost na torišču,
kjer tekmujejo veliki in mali narodi za
končne smotre vsega človeškega razvoja.

Pomen 1. decembra za Sokolstvo.

Ko je razmahnil Beli orel svoja
blesteča krila nad vsemi jugoslovanskimi
pokrajinami ter jih vzel v mogočno
zaščito, mu je prvi drugoval Sokol na
njegovem ponosnem poletu. Zakaj nje-
govo delo in njegova vera sta polet
omogočila, trpljenje pred vojno in med
vojno pa je posvetilo. V zarje Vidove
je bil ves čas obrnjen pogled sokolske
armade, v novi državi je zrl uresničen-
je svojega hrepenenja, poročenega s
krvjo mnogih sokolskih borcev. Ničudno
torej, da smatra državni praznik prvega
decembra tudi za svoj praznik, kakor
smatra veliko in močno Jugoslavijo kot
smoter vsega svojega delovanja. Sokol-
stvu ta dan ni samo spomin na preslane
žrtve in napore, nego predvsem bodrilo
v bodočem delu. Neprestano ga spominja
na one dele domovine, ki še niso svo-
bodni.

Spominja pa ga tudi, da jih
more osvoboditi samo močna in edina

Jugoslavija. Zato prehaja Sokolstvo pre-
ko notranje-političnih sporov k svojim
nalogam, ki si jih je jasno začrtalo:
politično in kulturno ujedinenja pred-
vsem vseh Jugoslovancov, kulturno uje-
dinjenje z bratskimi slovanskimi narodi
ter končno ujedinenje vsega človeštva
v znamenju bratstva in ljubezni.

Ta sokolski program je jako velik
in globok, da ga dnevni notranje-poli-
tični spori, ki baš sedaj najhujše
besne, ne morejo motiti. Ideje oživljajo
vsako delo, zato so nesmrtna. Nesmrtna
je tudi sokolska ideja. Tisoči in tisoči
borcev se bojujejo v njenem znamenju.
Za njo so pripravljeni žrtvovati vse.
Njihova požrtvovalnost ni manjša od
požrtvovalnosti bratov, ki so darovali
med vojno življenje za neno izpolnitev.
V spominu nanje obhaja Sokolstvo svoj
praznik in dolžnost celokupnega članstva
je, da se te proslave udeleži.

Doma in po svetu.

— Himen. V petek, dne 28. tni se je
poročil na Trsatu nad Sušakom inž. po-
ručnik g. Anton Oslak z gđ. Dariako
Joštovo iz Celja.

— V znamenju klevet. Ker je minister
dr. Žerjav zahteval, da se mora razmejiti
pri Logatcu postaviti na pravičnejšo
podlago in da je treba Mussolinija prije-
ti za obljubo, ki jo je dal svoje dni, da
se bo namreč razmejitev revidirala v na-
šo korist, je klerikalno časopisje zagnalo
velik hrup in očita dr. Žerjavu izdajstvo
nad slovensko zemljo. "Slovenec" nami-
guje o nekih izdajstvih in kompromitira-
nih oficirjih, videti pa je, da bi hotel
preprečiti uspeh, ki ga bo po vsej verjet-
nosti imel dr. Žerjav s svojo interven-
cijo, katera bo koristila samo Slovincem.
Značilno je, kakšnih klevet se poslužuje
jo klerikalci, če se kak nasprotnik, ki ga
iz dna duše črtijo, postavi za slovenske
interese.

— Dr. Šurmin o svojih smernicah. Ne-
odvisni Hrvat dr. Šurmin, ki je bil vče-

raji zaprisežen kot minister za trgovino,
je dal zagrebškim listom obsežno izjavo
o politiki, ki jo zastopa. Med drugim iz-
javlja, da sta ga privedla v vlado dve
poglavitni razloga: notranji položaj in
stanje našega gospodarstva. Vlada gosp.
Pašića ima resno voljo, da napravi ko-
nece neznosnemu političnemu stanju v
naši državi. Dosedanji opozicijski svet je
uvidel, da je vprašanje o obstoju države
SHS in o obliki njene vladavine rešeno
in da je vsaka nadaljna diskusija o tem
popolnoma odveč. Mogoče je tedaj spo-
razumno odstraniti sedanje težave, to pa
ne gre brez radikalcev ali celo proti
njim. Dr. Šurmin je dobil prepričanje,
da ima Pašić resno voljo, da o primernem
trenutku reši vprašanja, ki leže tesno pri
srcu lojalnim Hrvatom. Zavoljo tega se
je odločil za vstop v vlado. Nič manj
tehtni pa niso bili čisto ekonomski raz-
logi. Nato dr. Šurmin razlaga obširno
stanje naše obrti, trgovine in industrije
ter navaja, kaj se da storiti v sedanjem
trenutku za sanacijo našega gospodar-
stva. Generi krediti obrtnikom, indu-

Pravo Schichtovo-milo z znamko „Jelen“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako s Schichtovim-milom samo enkrat po perilu potegnute, tam kjer mora z navadnim milom trikrat.

strijcem in trgovcem ter sklepanje ugodnih zvez z inozemstvom — to so najnujnejše naloge. Nato je dr. Surmin govoril o gospodarskih razmerah drugod in pravi, da je izid volitev v Angliji in v Ameriki pokazal, da prevladuje težnja, konsolidirati gospodarske razmere in zadržati mirno delo. Nam je najprej treba, da prepričamo inozemski kapital, da so v naši državi vsi pogoji za gospodarski napredek; ta pa ni mogoče, če ne dobimo njegove pomoči. Na videz je to čisto kapitalistična politika. Toda če bo pri nas oživelo delo, če ne bo brezposelnosti, ako bo preprečena redukcija uradnikov v zasebnih podjetjih, bo lahko država začela definitivno reševati uradniško in invalidsko vprašanje ter se bo posvetila vprašanju obveznega socialnega zavarovanja. Važno je, da sedanja vlada tudi pred volitvami pokaže ljudstvu, da ji resno leži pri srcu ureditev naših razmer.

— Trgovinska pogodba med Češkoslovaško in Avstrijo je bila dne 27. tm. na Dunaju slovesno podpisana. Pogodba so trajala skoraj tri četrt leta. Delegacije so obdelale ogromno gradivo, kajti pogodba med dvema industrijskima državama je precej zapletena reč. Vzlic temu pa je dobra volja na obeh straneh premagala vse težkoče in z definitivno pogodbo je bil udarjen krepek temelj ožji gospodarski zvezi med obema državama. Češkoslovaško-avstrijska pogodba je prva velika tarfna pogodba, ki je bila sklenjena med dvema nasledstvenima državama. Avstrijski minister za trgovino in promet dr. H. Schürff je v petek objavil v listih članek, ki v njem z zadovoljenjem podpira velike prednosti, ki jih ima nova pogodba. — Mi moramo ob tej priliki ugotoviti, da vzlic Mali antanti in ozkim narodnim stikom še pisno prišli tako daleč, da bi sklenili s Češkoslovaško trgovinsko pogodbo v večjem stilu in z definitivnim obeležjem. Na gospodarskem sporazumu bi bila narodna vzajemnost in toliko povdarjana zvestoba za zvestobo najtrdnjše. Baš Češkoslovaški bi bili morali že zdavnaj zasigurati mesto, ki bi ji šlo na našem trgu, če bi gospodarski interesi šli vstric z nacionalnimi. Vzlic vsem dejanskim težkočam, gospodarstvo ne sloni na sentimentalnosti in na čustvenem bratstvu — bi lahko v lastnem interesu storili to, kar Čehi od nas pričakujejo. Avstriji in Čehoslovaki so se preje in lažje sporazumeli na najkonkretnjši podlagi: v ureditvi gospodarskih interesov. Tega ne smemo pozabiti.

— Koliko se bo volilo poslancev v narodno skupščino? Državni odbor je sklenil, da 314 v 56 okrožjih, in sicer: v Srbiji 115 v 30 okrožjih, v Bosni in Hercegovini 48 v 6 okrožjih, v Hrvatski in Slavoniji 48 v 9 okrožjih, v Sloveniji 21 v 3 okrožjih, v Dalmaciji 26 v 2 okrožjih, v Črni gori 7 v 1 okrožju, v Vojvodini 34 v 5 okrožjih.

— Prispevki za delavske zbornice. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani nas obvešča, da se na podlagi ministrske naredbe počenši s 1. septemb. 1924 predpisuje prispevek za začasno delavsko zbornico za Slovenijo v Ljubljani dnevno v iznosu 1/2 % zavarovalnega dnevnega zaslužka, ki služi za podlago pri odmerjanju prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni, odnosno v višini 8 1/2 % prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni. Prispevek za delavske zbornice se bode predpisoval samo za one osebe, ki so dolžne biti zavarovane za slučaj bolezni in nezgode in so uvrščene v VI. in višje nezgode in so uvrščene v VI. in višje m. r. Za one osebe, ki so uvrščene v I. do všteti, one osebe, ki so uvrščene v I. do všteti 7. mezdni razred, se ta prispevek ne bode predpisoval. Prispevek je dolžan plačevati delodajalec, vendar ga sme v celoti odtegniti od delojemalčevega (zavarovalničevega) zaslužka. Prispevke za delavsko zbornico bode predpisoval po odredbi ministrstva socialne politike okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani mesečno za nazaj sočasno s prispevki za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode ter za posredovalnice za delo (borzo dela). Plačane prispevke nakazovali bodo okrožni uradi osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, leta po pristojnim delavskim zbornicam.

Iz Dravske doline. Sredi novembra je priredila podružnica Jugosl. Matice za marenberški sodni okraj svoj družabni večer, ki je moralno in gnetno (prebitek nad 2100 din.) zelo dobro vspjel. S tem je naš odsek sev, majo zopet pokazal svojo iskreno sočustvovanje z bridko usodo naših neodrešenih bratov.

— Oddaja gozdnih sadik. Spomladi 1925 se bodo oddajale v območju kr. šumske uprave v Mariboru iz državne gozdne drevesnice v Ptuj in gozdne drevesnice v Slivnici pri Mariboru sledeče gozdne sadike: 3letne smreke po 100 D, 2letni bori po 100 D, 2letni mecesen po 150 D, domači kostanj po 500 D, črni oreh po 1000 D, jesen po 200 D, akacija po 112.50 D, kanadska topol po 750 D, vrba po 100 D, Kristov trn po 200 D za 1000 komadov v drevesnici. Naročila sprejema kr. šumska uprava v Mariboru in okrajni gozdar v Ptuj.

— Zimska izdaja »Voznega reda« je izšla v založbi Zvezne tiskarne in knjižarne v Ljubljani. Knjižnica je v žepni obliki in jako priročna.

— Velikodušni dar! Mestni magistrat ljubljanski je daroval Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova ul. 12 znesek 2.000 din., za kar se v imenu odbora in celega društva kar najtopleje zahvaljuje njegov predsednik g. F. Jurasek. To naj bo vzgled ostalim občinam Slovenije, da tudi one priskočijo sedaj pred Božičem in Novim letom s svojimi darovi nam najbednejšim slepim na pomoč.

— Čitajte slepi! Odbor Podpornega društva slepih v Ljubljani, Wolfova ul. 12 vabi vse one svoje redne člane, ki žele božične ali novoletne podpore, naj bi vložili tozadevne prošnje, opremljene z natančnim naslovom sedanjega bivališča in sicer najkasneje do 10. dec. 1924. Na člane, ki vložijo prošnje pozneje ali pa sploh ne uleže se žal ne bomo ozirali. V interesu vsakega člana je, da se, ako hoče omenjeno podporo v določenem času pisмено oglasi, ker ustmene prošnje ne drže. Odbor.

— Turški paša v Šmartnu na Poh. — Prejeli smo: Pohorje spada pod Jugoslavijo in ni kakšna turška dežela ali »drajza«. Vendar pa se obnaša naš šmartnjski župnik kakor kak turški paša. Mogoče, da se pretaka po njegovih žilah tudi nekaj turške krvi. — Pri nas imamo priljubljenega veleposelnika, kateremu je lani žalilob umrla pridna in skrbna žena. Rad bi si poiskal novo gospodinjstvo, pa do zdaj se mu še to ni posrečilo. Župniku pa je to predolgo trajalo in oklical je tega vdovca z neko žensko, ne da bi prej prišla ženini in nevesta njemu to naznaniti, kakor je to predpisano. V starih časih so baje župniki in grajščaki kovali take zakone, danes se pa kaj takega ne zgodi nikoli več, samo naš župnik misli to navado zopet upeljati. Bi bilo pač bolj na mestu, ko bi se v raznih slučajih duhovnike sililo v zakon, pa takrat bi naš paša ne postopal tako. — Pohore.

— Družba Sv. Mohorja, o kateri se je svoj čas poročalo, da bi se s tiskarno vred preselila v Maribor, poroča preko »Stražar«, da ostane v Prevaljah.

— Brezžično prenašanje fotografij čez ocean. Podpredsednik Radijeve družbe v Ameriki Sanoff je izjavil, da bo imenovana družba še tekom letošnjega leta lahko odposiljala s pomočjo aparatov, ki jih je izdelala sama, fotografije čez ocean.

— Reklama z bombami. Čudno reklamo si je dovolil ravnatelj gledališča v San Diego v Kaliforniji. Da bi bil vzbudil večje zanimanje za gledališče, je začel skupno s svojim reklamnim agentom metati bombe v mesto. Ker je to že višek pretiravanja v reklamni, so oba šundaka zaprli in prideta pred sodišče.

— Ženska, ki prodaja poljub. Znana angleška operetna pevka miss Osirec Ellinger je razglasila, da bo dala poljub onemu, ki bo kupil prvi šopek cvetlic, katere se bodo v prostorih londonske borze prodajale v korist invalidom. Kako drag bo šopek, nam daje slutiti to, da se bodo posamezne cvetke prodajale po 5 funtov sterlingov. Ker je miss Ellinger priznana lepota, bo tekma za njen poljub zelo huda in paradiž na pevkinih

ustih bo občutil samo najbogatejši dženlmen.

— Maksim Gorkij se ne vrne v Rusijo. Iz Moskve poročajo: Te dni je došlo v Petrograd pismo Maksima Gorkega, ki pravi, da se je naselil pravkar v Berlinu, kjer ostane v sanatoriju. Zdravstveno stanje mu ne dopušča, da bi se v doglednem času vrnil v Rusijo.

— Čehi izkopljejo staro mesto v Aziji. Češkoslovaška javnost še nikoli ni bila tako dovzelna za arheologijo kot je zadnje mesece, ko je znani češki arheolog Hrozny izkopal v Mali Aziji mesto starih Hetit, naroda z prastaro kulturo, k čigar jezikovnemu razkritju je mnogo pripomogel baš profesor Hrozny. Izkopavanja, ki jih financira češka vlada, so šele v začetnem stanju in je upati, da se bo Čehom posrečilo spraviti na svetlo pravo arheološko bogastvo, kar bo prineslo češki arheološki vedi svetovni slves.

— Ženski tolovaji. V okolici Prijedora so se zadnje tedne dogajali pogosti razbojniški napadi. Orožništvo je dolgo iskalo drzne tolovaje. Te dni jih je zasloilo in izročilo sodišču. Na veliko presenečenje vsega kraja je bilo ugotovljeno, da so tolovaji v moške preoblečena dekleta, stara 26, 24 in 21 let. Ženski tolovaji pridejo pred sodišče v Barjalu.

— Vječni ženski problem. Kako ču održati svojo lepoto? Svaki odgovor na to pitanje našim damama dobro je došao, ali pravo rješenje je svakome pri ruci: največja pažnja treba da se posveti higijenskoj njezi tijela. — »Lisoform« koji tijelo stalno osvježuje i drži ga čistim, ne smije manjkati u kupaoni modernne žene. — Kupanje, pranje, dnevna intimna toaleta, liječenje rana, pa čak i čišćenje stana, sve se to danas ne može bez »Lisoforma« ni zamisliti. Glavna se odlika toga proizvoda naprama drugim preparatima sastoji u tome, što je on pored svojeg potpunog desinficiranja potpuno neškodljiv.

— Himna »Hej Slovani!« je te dni doživela svojo 90-letnico. Spesnil in uglasbil jo je l. 1834 Samo Tomašik, ki je v Pragi videl takratne žalostne razmere, v katerih je živel češki narod. Zato je spesnil in uglasbil verze, ki bi naj vplivali narodu pogum in nado v boljšo bodočnost.

— Mednarodni semenj v Pragi. Za praški vzorčni semenj, ki se bo vršil od 22. do 29. marca 1925 se dobijo prijavnice in ceniki za prostore v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

— Ogromna tatvina. Londonski listi poročajo iz Južne Afrike, da je bila ukradena velika pošiljatev v London namenjenega zlata. Pošiljatev je bila vredna 10 milijonov funtov sterlingov. Tatovi so zlato nadomestili s — svincom.

— Jaures v Panteonu. V nedeljo je bila na zelo slovesen način in ob ogromni udeležbi krsta s telesnimi ostanki v juliju l. 1914 ustreljenega francoškega socialističnega voditelja Jauresa položena med »nesmrtnke« v Panteonu.

Za gospodje neophodno potrebno.

Josip Stajko:

Obrtništvo v Mariboru.

Ko smo l. 1920 ustanovili »Slovensko obrtno društvo« v Mariboru, smo stavili nanje velike upe. Zavedali smo se velikega pomena takšne organizacije, ki bi imela naloge, da poleg strokovnih organizacij širi interese male in srednje obrti. Saj so se tudi drugi stanovi začeli takoj po prevratu zopet živahnejše gibati, kakor gobe iz zemlje so rasle različne stanovske organizacije. Zlasti je takrat inočno stopilo na plan delavstvo ter si ustvarilo organizacijo, katere uspeh so brez dvoma razni delavsko-zaščitni zakoni.

Nam obrtnikom je bilo jasno, da ne smemo držati rod križem. Pa res so začele tudi pri nas nastajati razne obrtniške zadruge, zveze, društva itd.

Naše mariborsko »Slovensko obrtno društvo« je špočetka krepko raslo. Število članov je kmalu naraslo nad 300. V kratkem času obstoja je imelo zaznamovati s pomočjo svojih pridnih članov in z agilnim odborom na čelu lepe uspehe. Leta 1921 — torej po komaj enoletnem obstoju — je priredilo prvo obrtno razstavo, ki je bila sicer bolj lokalnega pomena, ki pa je vseeno vsebovala že krasne izdelke naše domače obrti, v dokaz, da je naša obrt sposobna tudi konkurence.

L. 1922 je sledila druga, »Pokrajinska obrtna razstava«, že v večjem obsegu in slogu, l. 1923 pa krasna in lepo uspela »industrijsko-obrtna vzorčna izložba«.

Društvo je torej tekom treh let obstanka ogromno napredovalo, to pa le, ker so mu bili na čelu možje pridnosti in dela, možje zmognosti in značaja, brez strankarskih nagibov. Društvo je bilo strogo obrtniško in je delalo izključno za interes male in srednje obrti.

Koliko je bilo takrat sej, sestankov, resnih in družabno veselih, koliko strokovnih zborovanj, koliko resolucij se je odposlalo na razna mesta, koliko intervencij je uspelo. Kje je danes vse to?

Slovenski obrtniki Maribora, ali še živimo? Ali bi ne bilo prijetno in koristno, da se zopet od časa do časa snidemo na resen razgovor o perečih vprašanjih ali pa v razvedrilo po dnevnem delu na prijetnem družabnem večeru, pozvani od naše stanovske organizacije? Da se prijateljski pogovorimo, da si potožimo svoje težave, in da povdarjamo kako znova začeti in širiti idejo potrebe naše stanovske zaščitne organizacije?

Kje so danes tiste svete obljube onih, ki so nam obljubljali takrat, ko so se polastili naše stanovske organizacije, materialno pomoč, podpiranje potom nabavljajalnih zadrug itd? Zakaj se je vrgla v društvo baklja prepira s strani oseb, ki danes kot neobrniki stoje na čelu našega društva in so ga obsodili v brezdelje in umiranje? Zakaj smo naselili praznim frazom in geslom ljudi, kateri poprej nikdar niso kazali interesa za naša obrtniška vprašanja? Ako je še kaj idealizma v nas, in ako je nam za napredek našega stanu, ne bomo pustili upropasti našega stanu in naše organizacije.

Obrtniki, tovariši! Ključ, ki nam odpre vrata boljše bodočnosti, je v nas samih, v naših trdno strojenih vrstah, v trajnem skupnem prijateljskem, stanovsko-tovariškem organizatorskem delu. Delo, ki nas še čaka, je ogromno, ravno sedaj, ko smo že toliko zamudili. Zbudimo se, pokažimo, da hočemo živeti, proč z mlačnostjo in brezbriznostjo! Samozavest in agilnost, sloga v organizaciji in delo v njej, to je naša rešitev, to je pot k napredku in razvoju!

Mariborske vesti.

Maribor, 29. novembra 1924.

Memorja.

Petindvajsetletnica otvoritve Narodnega doma v Mariboru.

Danes dne 30. tm, počete petindvajset let, odkar se je na slavnostni način otvoril naš Narodni dom. To poslopje je bilo ves predvojni čas, pa tudi med vojno dobo pravi dom mariborskih Slovanov; z njim je spojen ves takratni kulturni in družabni pokret slovenskega življa v Mariboru. Tudi v drugem oziru vsebuje ta zgradba zgodovino, ki je prepletena z zanimivimi dogodki in s spletkarijami, ki so sicer bolj lokalnega značaja, ki pa bi vendar bilo zanje škoda, če bi utonile v pozabljenju.

Slovenska čitalnica se je preselila dne 1. maja l. 1899 v svoje današnje prostore. Dotlej je bila nastanjena v poslopju Kreditne banke (takrat hotel Ivan) v Slovenski ulici št. 13. Za večjo prireditve se je najel gostilniški prostor pri Gambriinu. S početkom šolskega leta, meseca septembra, se je začelo s pripravami za svečanostno otvoritev slavnostne dvorane. Osnoval se je poseben dramatiški in pevski odsek pod okriljem Čitalnice. Narčelstvo tega odseka je bilo poverjeno takratnemu ravnatelju l. učiteljskega H. Schreinerju, muzikalno vodstvo pa prof. E. Beranu, ki je bil leto poprej nastopil svoje učno mesto na učiteljskem.

Računski stroj „Triumphator“, samoprodaja ANT. RUD. LEGAT & CO., Maribor, samo Slovenska ulica 7, telefon 100.

JDS.

- V Sv. Juriju ob J. ž. nocoj 29. nov. zveč. članski sestanek kraj. org. JDS.
- V Šmarju pri Jelšah 30. nov. ob 10. uri dop. seja sreznega odbora JDS v prostorih g. Ferlina.
- V Št. Janžu pri Zibiki 30. nov. ob 8. uri pop. članski sestanek v prostorih g. Tojnika.
- V Rušah 30. nov. ob 9. uri dop. v prostorih gost. Novak občni zbor kraj. org. JDS.
- V Poličanah v četrtek 4. dec. ob 1/8. uri uri zvečer v gost. Bauman članski sestanek kraj. org. JDS.
- V Mežici 7. dec. ob 10. uri dop. zaupni shod in ustanovitev kraj. org. JDS.
- V Prevaljah 7. dec. ob 4. uri pop. članski sestanek kraj. org. JDS.

Dr. Oetker-jev
pecilni prašek

Dobi se povsod ali pa v tovarni JOS. REICH Maribor

Svetla glava

Sokolstvo.

o Miklavževu pismo Jugoslovenom v Studencih. Se sedaj mi je toplo pri srcu, ko se spomnim, kako lepo in prijetno smo obhajali moj god lani v Sokolskem domu. Zato sem sklenil, da pridem letos zopet z vsem svojim veličastnim nebeskim in grdim peklenkim spremstvom med vas. Tako vam pišem to pismo, da se morete pripraviti na slovesen moj sprejem. Nebeske višave zapustim v soboto dne 6. nov. 1924 ter pridem točno — pa res točno — ob 1/2 9. uri zvečer v Sokolski dom, da obdarim dobre in kaznujem hudobne. Moj poverjenik bo sprejemal darove v Sokolskem domu tisti dan in sicer od 6. do 8. ure. Za pisarniške stroške — v nebesih je sicer vse zastoj — na zemlji pa moram računati 2 din. od komada. Kedar se obhaia god, se je in pije. Tudi za to sem skrbel. Po mojem odhodu se bode smelo celo zaplesati, kogar pete preveč srbijo in ima predebele podplate. Vstopnina k prireditvi stane 5 din. Otroci v spremstvu staršev so prosti. Upam prav gotovo, da bo letošnji moj god še lepši in prijetnejši od lanskega. Zato vam vsem svoje in studenškega Sokola dobre prijatelje, da pripravijo darila in se nadelež slovesnosti mojega godovanja. — Če bi angelci komu pozabili dostaviti vabilo, naj ne bode razžaljen in naj pride. Če je poštenega jugoslovenskega srca in dobre volje, mu jamčim, da ga ne vzame parkelj. — Dano v nebesih ob osmi uri pred mojim godom v l. 1924. Miklavž, škof.

o Sokolič. Št. 11. se nam zdi vendarle nekoliko preprazna za mladino. Same učene strokovne razprave preveč utrudijo mlado dušo. Pri listu treba reorganizacije.

o „Prednjake“. Pod tem naslovom prične z l. 1925 Jugoslov. sokolski Savez izdajati nov tehnični sokolski list.

o Velike medzletne tekme jugoslovenskega Sokolstva se vrše l. 1925 na Višodvan v Beogradu.

o Tyršov dom v Pragi bo otvorien l. 1925. Prisostvovalo bo tudi zastopstvo jugoslov. Sokolstva.

o Štafetne tekme mest in članov društev se bodo vršile povodom kronanja jugoslov. kralja in kraljice l. 1925. Udeležijo se jih tudi jugoslov. Sokolstvo v velikem številu. Prednjaški zbori so dobili navodila za vezbe.

o Naraščajski tabori. Prednjaški zbor JSS je sklenil na podlagi II. sokolskega sabora, da se izdelajo poslovniški za taborenje dece in naraščaja. Taborenje (mednarodni skavtizem) bo potemtakem sestavni del sokolskega dela in organizacije.

Kultura in umetnost.

x Masarykovi spomini. V prvi polovici januarja bo izšla knjiga, ki jo politični svet pričakuje že delj časa: spomini predsednika čsl. republike Masaryka. — Knjiga bo zelo obsežna in bo naslovljena: »Svetovna revolucija«. Masaryk se ni zadovoljil s samim beleženjem in pripovedovanjem dejstev, temveč je položil svoje spomine na globljo podlago. Tako je v uvodnem poglavju: »Oporoka Komenskega« razložil načelne vzroke, ki so ga vodili v boj zoper Avstrijo in Habsburge in sicer v trenutku, ko je napolnil ugoden čas za to. V zadnjem poglavju, ki ima naslov: »Svetovna revolucija in Nemčija« pa Masaryk razmetriva filozofijo svet. vojne, karakterizira duševno in narodno struje v duhu svojih filozofskih in religioznih nazorov. Knjiga bo izšla sočasno v češki, nemški, francoski in angleški izdaji, kasneje pa bo preložena tudi v druge jezike.

x Politična mržnja in kultura. Vredno je zabeležiti, da sta zagrebški društvi »Hrvatska Matica« in »Društvo hrvatskih književnikov« demonstrativno odklonili povabilo, da sodelujeta pri proslavi Branislava Nušića v zagrebškem gledališču. »Hrv. Matica« je svoje dni celo izdala Nušićeve »Priče«. Težko je reči, kaj še bolj varuje »Matico Hrv.« in zlasti »Društvo hrv. književnikov«, ki sta obe v žalostni dekadenci, pred naglim razslom: književna potreba ali politična strast? Zdi se, da je pri večini Hrvatov težko govoriti o čem drugem kot o politiki.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 18

VII. Razkritja.

Bivši vratar se je pisal Taupier. Vratar in žena sta mi Henryja opisala tako, da se je njun opis ujema s pripovedovanjem vrlega Dominika.

Henry Varner iz ulice de Provence št. 9 in neznanec v Maisons-Lafitte sta bila istih let, oba velika, oba vitka, oba dolgih, črnih las in zaviranih brk. Oba sta se imenovala Henry.

Samo gospod Henry Varner ni bil oženjen, ko je stanoval v ulici de Provence.

Pomenkoval sem se dolgo časa z zakoncema Taupier. Moja vprašanja so vzbudila marsikak spomin, pa sem njune izjave skrbno beležil v žepni zvezek.

Uspehe mojega preiskovanja bo izvedel čitatelj tekmo te povesti — važno pa je, da povem že sedaj, da je bil Henry Varner dve leti pred preselitvijo v Maisons Lafitte na potovanju in je bilo njegovo pariško stanovanje pod vratarjevim nadzorstvom. Po tem času se je pojavil kakih 10krat v hiši, da sprejme blago, ki ga je bil naročil in ki mu je prišlo.

— Potemtakem je gospod Varner, ko se je bil vrnil s potovanja, stanoval na drugem mestu v Parizu.

— Najbrže, kajti izza tistega dne, kar se je vrnil s potovanja, ni spal v dotičnem stanovanju.

— Kako se je vam tačas zdelo tako vedenje?

— Domnevali smo to in oho; po vsej verjetnosti je bila vmes ljubazen.

— Ali ste videli kdaj kako žensko v stanovanju gospoda Varnerja.

Starec in starka sta se nasmehnila.

— O, oprostite — je rekla boljša zakonska polovica — seveda sva jih videla, — pa ne samo eno in ne poredkoma.

— Tudi po njegovi vrnitvi?

— Ne, ne, temveč predno je šel na potovanje. Po vrnitvi je vedno prihajal sam in še to prav poredkoma.

Razen direktnih pojasnil, ki mu jih je dala stara dvojica, sem dobil tudi veliko vzpodbud k nadaljnjemu preiskovanju.

Ko sem se nekoliko tednov pečal izključno z raziskovanjem Varnerjeve preteklosti, sem prilično spoznal način

njegovega življenja, njegov položaj v družbi in značaj.

Samo od onega časa, ko je krenil na potovanje, ki je trajalo 18 mesecev, pa do preselitve v Maisons-Lafitte, se mi je sled izgubila popolnoma. Tudi nisem mogel ničesar izvedeti o osebi, ki me je zanimala še bolj nego Henry Varner, namreč o Margeriti.

Ves trud, da bi bil karkoli izvedel o tej krasotici, se je pokazal jalov.

Radi tega sem nekoliko izgubil pogum in sem jel razmišljati, ali se nisem lotil podjetja, ki mu nisem kos; vžle temu se nisem hotel popolnoma odpovedati nadeji, da bo napolnil dan, ko se bo razblinila megla te uganke.

Po daljših raziskavah, ki so me ovirale pri rednem delu in so se pokazale kot povsem brezplodne, sem slednjič sklenil, da zadevo pozabim; toda v zadnjem hipu sem zadel na srečno naključje in sicer tako-le:

Odpeljal sem se v Maisons-Lafitte, da bi preživel tisti popoldan v rdeči hiši. — Moj namen je bil, da bi se za vedno poslovil od prelepe slike, ki mi je vzbujala toliko sanj.

Narodno gledališče.**REPERTOAR.**

Sobota, 29. nov. »Trubadur«. Ab. B.

Nedelja, 30. nov. »Apolonov hram«. Ab. C.

Ponedeljek, 1. dec. »Nikolaj Šubie Zrinski«. Gostovanje prvega baritonista zagrebške opere g. Vuškovića.

Torek, 2. dec. »Carmen«. Ab. B. Gostovanje prvega baritonista zagrebške opere g. Vuškovića.

Praznik »Ujedinjenja« v Narodnem gledališču. Dne 1. dec. na praznik »Ujedinjenja« bo vprizorilo mariborsko gledališče kot slavnostno predstavo Zajčevovo opero »Nikolaj Šubie Zrinski«. V vlogi »Zrinskega« bo gostoval g. Vuškovič, prvi baritonist zagrebške opere. Vuškovič sam smatra to vlogo za eno svojih najboljših in je v tej vlogi v Jugoslaviji do danes še neprekosljiv. Vstopnice se lahko rezervirajo pri dnevni gled. blagajni tel. 382. Tenorsko partijo bo pel to pot zopet g. Zivko.

Zanimivo gostovanje v »Zrinskem« in v »Carmen«. V ponedeljek, dne 1. dec. na praznik Ujedinjenja bo gostoval kot Escamillo, g. Vuškovič. Predstava se vrši za ab B. kjer je pa še več lepih prostorov parterju, ložah in balkonu.

Fujni, svilasti lasje,

po rednem umivanju glave z

„Elida“ Shampoo^{om}!

žudne stvari, ki jih je bilo polno dvorišče in ki bi bile radi svoje lojalnosti zelo prijetni podaniki, kaj bi dosegli z njihovim pozivom v skupščino? Oni bi gotovo osnovali poslanske klube, t. j. klub puranov, klub gosk in klub rac. Ti klubi ne bi upivali niti najmanj, da se izpremeni zaupanje, ki smo si ga mi, vlada, prisvojili, kajti, kakor je znano politički klubi so ustanove, v katerih se člani disciplinirajo, da ne mislijo s svojo pametjo in da ne štrpaciirajo svoje vesti. Gosak, purman in racman, ki bi — recimo — bili šefi klubov, bi dobili od nas zaupno obljubo, da se jim bo — njim osebno — pobiljšala hrana in evo večine, evo zaupanja.

Sicer je na dvorišču med domačimi živalmi bil tudi neki jež, ki je z ozirom na svojo zunanost, mogel eventuelno predstavljati opozicijo, ali on je ves dan spal in opozicija, ki spi, ni nikdar nevarna. In končno niti ta njegova zunanost, ni predstavljala Bog zna kake nevarnosti, ker se ni treba bati nikoli opozicije, kateri služijo bodice samo kot nakit.

Imeli smo tedaj za sebe vse pogoje, ki so nam dovoljevali biti neustavni, a neustavnost je, če ni nikogar, da bi jo prečel, dozdnevno ena izmed naših tradicionalnih zadovoljščin.

Imajoč torej vse ugodne pogoje za to sem hitro rešil krizo in sestavil vlado. Sebi sem pridržal portfelj zunanjih po-

slov. Tedaj še nihče od nas ni vedel za ono lepo in tako koristno ustanovo ministra brez portfelja. Mi smo sicer znali za portfelje brez ministra, ali minister brez portfelja je — kakor se zdi — ponznejša iznajdba. Če bi to tedaj bilo, bi jaz, razume se, vzel na sebe to težko skrb da upravljal ministrstvo brez portfelja, brez resorta in brez pisarne. Tako sem vzel na sebe zunanje posle z ozirom na to, ker sem bil »dete iz boljše hiše« in sem se zelo slabo učil tujih jezikov, kar je tudi ena od kvalifikacij naše diplomacije.

Razen tega so tvorila vlado še skupno štiri ministrstva: policije, financ, prosvete in vojne. V tem času, ko smo se mi kot deca igrali vlade, niso obstajala mnoga ministrstva. Tako n. pr. ni obstajalo ministrstvo za narodno zdravje, kajti zdi se, da tedaj tudi ni obstajalo narodno zdravje. Dalje tudi ni obstajalo premetno ministrstvo. Ceste so sicer obstajale, toda mi smo že na ves glas peli v spremstvu gusel: »Ceste si bodo poželele Turkov, ker ne bo nikogar, ki bi nas priganjal, da jih popravljamo.« Šume so sicer obstajale, ali njih so upravljali hajduki in šele v najnovejšem času so hajduke zamenjali ministri. Rude, pravijo, so tudi obstajale, ali ker se je tedaj redno plačeval davek, ni obstajala nobena potreba, da se iščejo kakšne druge rude. — Vode so tudi obstajale in so služile ka-

kor danes kot sredstvo za povodnji, samo ni se čutila potreba, da upravlja povodnji poseben minister.

Lista moje vlade je imela približno tako-le lice: za zunanje posle, kakor smo rekli, jaz; za ministra prosvete sem vzel nekega Čeda Matića radi tega, ker je ponavljal i prvi i drugi razred gimnazije ter se je dalje časa bavil s šolanjem nego mi ostali; razen tega je bil tudi dvakrat iz šole izključen ter je znal na prste šolske zakone in končno tudi zato, ker je pismenost smatral za luksuz, kar je v ostalem bilo tudi mišljenje tedanjih pravih ministrov. Za ministra policije smo vzeli Sima Stankovića, sina nekega okrajnega žandarja, predpostavljajoč, da je policijska stroka v njegovi rodbini tradicija in da je vzgoja, ki ma jo je mogel dati njegov oče žandar popolnoma zadostna, da more biti minister policije v Srbiji. No, razen tega je imel še druga svojstva. Tako n. pr. je znal tako besno psovati, počenši z Gospodom Bogom pa do najmanjše bolhice v odeji, a znal je, pri Bogu, rabiti tudi peot in potegniti nož iz žepa. Vse to mu je dajalo nekako dovolj kvalifikacij za ministrstva policije in vsi smo menili, da smo z njim srečno izbrali osebnost za to mesto. Za ministra financ smo vzeli nekega Perico iz tretjega razreda osnovne šole, ki je nosil še zadej razrezane hlače, kozi kateri prerez je vedno visel rep srajce, ki

je mogel biti samo v nedeljo dopoldne nekoliko čist. Ta Perica ni imel nobenih kvalifikacij niti za resort, ki ga je prevzel, niti za kak drug resort, ali to nikdar ni bilo zadržek niti pri sestavljanju pravih ministrstev. Oni zamazani rep, ki se mu je vlekel zadej, ne samo da ni bil zadržek, nego je bil celo nekaka kvalifikacija, da bi mogel služiti kot stalna uniforma vseh ministrov financ.

Za vojnega ministra smo vzeli našega tovariša izraelske veroizpovedi Davida Mešulama. To ni bilo brez posebnih razlogov. Na ta način smo se hoteli najprej izogniti vsaki mogočnosti, da pridemo v vojno stanje s kako drugo, tujo državo, potem pa tudi da bi dali svojemu tovarišu Davidu neposredno priliko, da se vdeležuje licitacij, ki jih razpisuje vojnoministrstvo, vedeči, da bi to delal tudi sicer.

Tako sestavljeno ministrstvo je imelo svoje seje včas na drvih, zloženih na kup, mnogo češče pa celo gori na orehu, na katerem je vsak minister zajahal po eno vejo. Ta drugi prostor bi bil vobče vladam priporočljiv, kajti samo gori na kakem orehu ali na strehi četvernadstropne hiše bi mogli biti zavarovani pred radovednimi časnikarji.

(Prevedel M. K—6).

SREČKE

$\frac{1}{4}$ — 80 — $\frac{1}{2}$ — 40 — $\frac{3}{4}$ — 20 —
državne razredne loterije

ŽREBANJE

12. in 13.
JANUARJA

Dobitki čez
39 milijonov Din
v gotovini brez ka-
kršnega odbitka v
največji izbiri pri
glavni kolekturi:

**BANKOVNOG
KOM. DRUŠTVA
A. REINI DRUG
ZAGREB**

MALA OZNANILA.

Pohišstvo

astnih izdelkov za spalne in je-
diline sobe najceneje v zalog.
Šercer in drug, Maribor.
Vetrinjska ulica št. 2. 106

Sobica z električno razsvetljava-
vo se odda solidnemu delav-
cu ali diaku. Vibanova ulica
št. 28. 2683 2-2

Pisalni stroj „Adler“ na pro-
daj. Aleksandrova cesta 35 v
trgovini. 2681 2-2

Brivski pomočnik mlajši, do-
ber delavec, se sprejme takoj
pri Fr. Novak, Maribor. Isto
tam je na prodaj fina črna
zimska suknja. 2679 2-2

Ivan Šmid, krojač in specia-
list za usnjate obleke, klobu-
ke kape, ročne torbice v vseh
barvah. Se cenjenim odjemal-
cem priporoča za obilen obisk.
Maribor, Radvanjska cesta 11.
2675 3-3

Išče se 2 nemebljovani sobi
za pisarno. Prednost se daje:
Aleksandrova cesta, Slovenska
ulica, Gosposka ulica. Plača
se mesečno 600 do 1000 Din.
Ponudbe na upravo „Tabora“
pod „Pisarna“. 2662 3-3

Odda se za pisarno ali kaj sli-
čnega lepca, velika prazna
soba z električno lupo, pri-
tličje, posebni vhod, Gregorči-
čeva ulica 18, levo. 2688

Mebilirana soba z dvema po-
steljama se odda dremu go-
spodoma, v top takoj. Vpraša-
ti v upravi lista. 2697

Eleganten damski mahago-
ni salon iz 10 predmeta sa-
3 m visokim ogledalom pro-
dajati ili zamenjati za stari
klavir ili pianino. Poplati se:
Cvetična ulica 25/II. 2692

Posestvo s 5 ora'ov gozda in
poslopjem $\frac{3}{4}$ ure od Maribo-
ra po ceni na prodaj. Vpraša-
ti: Brezje, p. Maribor 48. 2689

Poslovni prostori (3) pri-
pravni za pisarno ali kako
podjete v bližini glavnega ko-
lodvora z kompletno opremo
se ugodno oddajo. Informaci-
je daje Vojšić naslednik, Ma-
ribor, Slomškov trg 16. 2760

Poljubno množino drv za
kurjavo, v hiše postavljenih
na željo razre anih, kakor tu-
di rezanega in stavljenega le-
sa dobavlja najceneje tvrdka
STRASCHILL & FELBER, Pri-
stanjska ulica, 8, oz. Pristan
št. 13, telefon 51. 2711

Opremljena solčna soba s
prostim vhodom se odda go-
spodu, Naslov v uprave lista.
2716

Restavracija Orovič pri „Rudečem Ježu“

Vsak petek in soboto dobro znane
domače krvave in jetrne klobase.

Državni in privatni nameščenci, pozor!

Manufakturo in konfekcijo vezenine in plete-
nine etc. pripravna božična darila v lepih štofih ter
obleke za gospode in dame po meri izdelane v
lastni prvovrstni krojačnici, dobite proti ugodne-
mu odplačevanju na obroke edino le pri tvrdki
DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.
Maribor, Vojašniška ul. 2, pisarna Gregorčičeva ul. 1.

Moški zimniki in svrtniki,
meška obleke damski plašči
in kostumi ženske obleke, ple-
teni kostumi žila bluze, ko-
žuhi, jumperji, lak čevlji, plesni
čevlji, večerne obleke, volnene
otroške obleke, divan, blazine
lila ročna dela, male mizice
knjige note za glasovir, voze
kipi, japonski servisi, nastavi-
ki, srebrni predmeti, nočna
oma ica, zugalnik, slike in dra-
go na prodaj. Koroščeva ulica
št. 7/II. vrata 8. 2694

Trgovina z mešaním bla-
gom v vino- in sadjarskem
kraju na Sp. Štajerskem po-
leg cerkve in sole ob okrajni
cesti, poštni in telefonski urad
v hiši se s vsem blagom in z
lepim stanovanjem za večjo
družino s kletjo, skladišči in
vitom odla takoj v najem o-
ziroma se išče kom. anjona.
Potreben kapital 50.000 do
100.000 Din. za koe se da v
potrebi tudi vključena varnost.
Cenjene dopise na upravo pod
„Trgovina 1875“. 2702

Otomana, ura, zrealo, omare,
postelje in drugo na prodaj.
Rotovski trg 8, I. nadstropje,
levo. 2701

Kratek glasovir (Stalzfägel)
po ceni na prodaj. Einspeler-
jeva ulica št. 26. 2589

Ako kupite ali prodate hiše,
trgovine, posetite posetite no-
sredovalnico „Rapid“, Maribor
Gosposka ulica 28.

Posestvo 7 ora'ov, veliko v
bližini mesta, 2 hiši, 7 glav
živine 105.000 Din.

Hiša v bližini kolod. ora z sta-
novanjem in magacinom Din
150.000.

Vila moderna Din. 300.000.
Nova hiša Din. 45.000.
Kavarne, gostilne in diverse
trgovine. 2698

Najboljša in najcenejša darila

za Miklavža in Božič se dobi samo
v galanterijski trgovini

Josip Minarič, Glavni trg 17
Pri nakupu od 100 Din dalje 5 % popust!

NAJPRIMERNEJŠA Miklavževa in božična darila

za praktično uporabo: damske torbice, torbice za
potovanje, spise, šole, tobak, smodke, denar itd.
se dobi v največji izbiri pri

IVAN KRAVOŠ, Aleksandrova c. 13
Lastna torbarska delavnica: Slomškov trg 6.

Gostilna „Trije ribniki“ Vsako nedeljo in praznik KONCERT

V nedeljo 30. nov. pojedina
domačih in pečenih klobas.
Se priporoča za obilen obisk GOSTILNIČAR.

Miklavž

kupuje razne praktične pred-
mete v manufakturi i trgovini
FRANJO MAJER - Maribor

Odvetnik Dr. Fran Tomšič v Mariboru

se je s svojo pisarno iz Aleksandrove
ceste št. 43 preselil v Tischlerjevo hišo na
Aleksandrovi cesti št. 19

Tovarna vijakov

Splošne stavbene družbe

Maribor, Aleksandrova 12

Vijaki za les vsake vrste in vsake velikosti,
zakovice za pločevino iz železa, bakra,
medenine in aluminija. 2483

Za takojšnji nastop

se sprejmeta dva starejša samostojna, trezna in pridna
ključavničarja ter eden mlajši, ki je izvežban v električnih
montažah in napravah. Stanovanje za samske in oženjene,
nastop takoj. Ponudbe z referencami in prepisi spričeval na
„Zagorka“ d. d. v Bedekovčini. 2705

ODDAMO ZASTOPSTVO PERI z ZRAKOM!

ali dovoljenje za naš patentiran pralni
aparat: „REFORMATOR“, sistem

na solventne gospode. — Ponudbe pod
„Peri z zrakom“ na upravnistiho lista.

Domače sredstvo katere Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje
bolečine olajšajoče dejstvo, je: **LEKARNARJA FELLER-
JA ELSA-FLUID**. Vrelec moči! Ze skoz 26 let izkušen in
prihujben! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah ne-
koliko kap je na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za
drgnenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer
je masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutlivi-
ga proti mrzlem zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zo-
be, glavo usto in grlo! Z zavojnino in poštno stanejo:

1 paket s 6 dvojnati ali 2 specialne steklenke 62 Din.
2 paketa s 6 dvojnati in 2 specialne steklenke 96 Din.
3 paketa s 12 dvojnati in 2 specialne steklenke 130 Din.
6 paketov s 18 dvojnati in 6 specialne steklenke 240 Din.

Naročila točno nasloviti na:

EUGEN V. FELIER, lekarnar
v Stubici Donji, Elsatrg 201, Hrvatska

Za nadomestitev paketa se preporoča: **ELSA-ŠVEDSKE-
KAPLJICE** za želodec, ki pospešujejo prebavo **ELSA-
ZAGORSKI** OK proti kašlju in bolečinam v prsih.

Ne kupite Miklavževih in božičnih daril

dokler si niste ogledali zaloge
v galanterijski trgovini
DRAGO ROŠINA — MARIBOR
VETRINJSKA ULICA ŠTEV. 26

PERHAVEC & VALJAK

tovarna za izdelovanje likerjev, desertnih vin in sirupov
v Mariboru, Meljska cesta št. 3

Priporoča predvsem svojo veliko zalogo najizbor-
nejšega **Vermuta**, od najslavitejših zdravnikov
kot splošno in najučinkovitejše sredstvo proti raz-
ličnim notranjim boleznim ter zlasti re-
konvalescentom in slabotnim priporo-
čenega. Poleg tega se dobe in so vsak čas na
razpolago najrazličnejši likerji, rum, slivovic ter
sirupi, vse najboljše kvalitete. Zahtevajte cenike.

Paprika-Slager!

Nova roba je za 33% po-tala cenejša. Oskrbite se za jesensko
sezono z zajamčeno pristno in dobro papriko.

Gena:
I. Segedinska Plemenita — sladka a Din. 55 —
I. Roža pol-sladka a „ 35 —
I. „ Golaš pol močna a „ 25 —
II. „ Golaš zelo močna a „ 20 —
I. „ merkantil — močna a „ 16 —

Odpremljene v postnih vrečah iz jute ali v elegantnih pločevina-
stih zabojih po povzetju od 5, 10, 15, 20 kg.

Na zahtevo pošljem cenik ostalih vrst in vzorce.

G. P. Prodanovič

Paprika — Export. Futeški put 12, — Novi sad Vojvodina.

Najboljše manufakturno blago se
dobi pri tvrdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta št. 13.

TELEFON STEV. 222.

Trgovina z modnim, manufakturnim,
suknenim in platnenim blagom, pe-
rilom, konfekcijo in pleteninami.

Na debelo in drobno.

1715

Peri z zrakom!

Radi velikega povpraševanja in na željo cenj, gospodinj v Mariboru se vrši

poskusno pranie

v torek dne 2. in sredo dne 3. decembra 1924

nepreklicno zadnjikrat!

Pridite prosim ob 4. ali 5. uri popoldan v dvorano restavracije „HALBWIDL“, Jurčičeva ul. 7 in prinesite tudi za vsak slučaj umazano perilo, da Vas lahko prepričamo o dobroti tega aparata. — Aparat stane Din 150.—.

2709

!!Vstop prost!!

Izvrstna domača hrana

tudi za abonente se dobi od 1. decembra v renovirani restavraciji „Puntigam“ Mlinska ulica št. 23 blizu kolodvora. Velika lepa dvorana je na razpolago društvom in družbam. Vsako soboto jeterne in krvave klobase. Prvovrstna vina.

2669

V KAVARNI „FRANKOPAN“

v soboto dne 29. nedeljo dne 30. novembra in ponedeljek dne 1. decembra 1924 ojačen salonski orkester. Podaljšanje polne ure. Najboljši zabavni lokal za ceni, občinstvo Refosko, Dalmatinsko vino, v steklenicah D. 15.— 20.— 30.—. Mrzli bufet kakor tudi domače močnate jedi. Solidne cene!

Za obilen obisk se priporoča

Ivan Kokol.

1707

NAZNANILO OTVORITVE.

Cenjenemu občinstvu uljudno naznanjam da sem otvoril v Žitni ulici

Trgovino drv in premoga

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Tičar

2599

AUTOTAKSA

z avstrijskim Triptyque (dovoljenje vožnje z avtomobilom čez mejo) z odprtim in zaprtim avto se priporoča za vožnje v Avstrijo

IVAN VÖLKER

Autotaksa

2698

MARIBOR, Kresnikova ulica šte. 1

Gostilna „Zlati koni“

sprejema abonente na dobro domačo hrano po nizki ceni.

2659

SVINJSKE KOŽE

kupuje po najvišjih dnevnih cenah

JOSIP ROSENBERG

MARIBOR

lovenska ulica 1

2537

2537

V vseh specerijskih prodajalnah
se dobi

J. UHAN

2190

najboljši prižatek k hrani

NAJLEPŠA IN NAJCENEJŠA BOŽIČNA DARILA

so slike iz fotografičnega atelje-ja MAKART
samo Gosposka ul. 27 nasproti hotela „Pri zamorcu“

PROSIM ZA PRAVOCASNA BOŽIČNA NAROCILA

2595

VSLED PRESELITVE TRGOVINE

se prodaja vse manufakturno blago po izvanredni nizki ceni.

Vsaki ponedeljek, torek in sredo od 8—12 in od 2—5 ure
volneno blago, Velour, Flaus, angleško blago, damsko sukno za kostume in plašče in najnovejši Karo za damsko krila. Možko sukno, modni kamgarn in razne novosti, kakor tudi Doublje, Cover coat itd

Vsaki četrtek, petek in soboto od 8—12 in od 2—5 ure
velika prodaja najnovejših svil, svilen Tricot in razne moderne tkanine, Peluche, baržun, Duvetin itd.
Etamin, Eponge, Frote, Crepon.
Sifon, platno vseh vrst,
Porhat, Flanelr, Velour najnovejši vzorci in drogo razno blago.

2496

Modna manufakturna trgovina
Bidouc - Pregrad
Maribor, Aleksandrova c. 28

Fotografični atelje MAKART

ima v Gosposki ul. 27 nasproti hotela
„Pri zamorcu“ izložene nove slike.

2597

Popolnoma zastonj ne dobite

nikjer, toda po zelo ugodni ceni
dobite emajlirano posodo, znamke „Herkules“ težko in lahko, češkoslovaškega proizvajalca pločevinasto in lito posodo porcelanasto, kamenito in stekleno robo najboljše vrste edino le pri znani domači tvrdki

A. VICEL, MARIBOR
Glavni trg št. 5. 1716

Vsaka gospodinja
je najboljše postrežena s
svežim blagom in konkurenčnimi cenami pri tvrdki

A. Požar

Maribor, Gosposka ul. 4.
Čko ne verjamete, poskusite

Specerijsko in kolonijalno
blago ter deželne pridelke
na debelo nudi po
najnižji ceni

Miloš Oset
Maribor, Glavni trg.

Flor nogavice
Din. 38.—

Anica Traun, Maribor
Grajski trg 1.

2177

Jugoslovanska hranilnica in posojilnica

r. z. z. o. z.

Maribor, Frankopanova ul. 2

obrestuje vloge **8-10%** po dogovoru
tudi najmanjše od 8-10% invent. več.

Daje stalne blagovne kredite proti nizki obrestni meri
6-10% za nakup robe direktno pri trgovcih. — Odplačila blagovnih kreditov mesečno samo pri zadrugi.

2434

Volna, tikolaza, pallo, nogavice, dežnike, palice, kovčke, očne to bice, parfume, kate, galante, kate, debnina, igaze, žolske po ebšline itd.

Vse potrebščine za šivilje in krojake po najnižjih cenah.

GASPARI IN FANINGER, MARIBOR
Aleksandrova cesta šte. 23

Poljubno množino drv

za kurjavo, v hišo postavljenih na željo razrezanih, kakor tudi rezanega in stavbnega lesa dobavlja najceneje tvrdka

STRASCHILL & FELBER

Pristaniška ul. 8. oz. Pristan 13
telefon št. 51. 2718

Trboveljski premog

dobavlja na vagone po originalnih premogokosnih cenah in tudi vsako množino od 100 kg naprej z brezplačno dostavo v hišo najceneje

Branko Meiovšek

Sodna ul. 17. telefon 409. 2712

Leseno pohištvo

Zelesno pohištvo

Tapetn. pohištvo

Pisarn. pohištvo

Posteljna oprava

Preproge

Zavesa

Blago za pohištvo

Posteljno perje

po izvanredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20

(Pirchanova hiša)

Svobodni ogled

Ceniki brezplačno!

1579

Napolitanke
Adria narezki
Keksi
Bonboni
Cokolada
Malinovec

vsaka množina najceneje
v glavni zalogi

tovarna kandičev
Maribor, Stolna ul. 4.

Baterije

za žepne svetilke vsak čas
sveže v galanterijski trgovini
Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska ulica 26

Ne pozabi naročnine!